

Planeringsdirektiv för Timrå kommuns Verksamhetsplan och budget 2021-2023

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 28 oktober 2019 om en ny styrmodell för kommunen. Syftet med den nya styrmodellen är att öka genomslagskraften för den politiska viljeinriktningen, skapa mer delaktighet och samsyn gällande principer för styrning, och samordning av kommunens verksamheter.

Styrmodellen med uppsatta mål ska ligga till grund för planering och genomförande av verksamhet, och är därför en naturlig del av kommunens process för verksamhetsplanering och budget.

Detta dokument utgör planeringsdirektiv för kommunfullmäktiges Verksamhetsplan och budget 2021-2023 och syftar till att beskriva inriktning, förutsättningar och tidplan för arbetet fram till antagen verksamhetsplan och budget

2. Målbilder, inriktningsmål och nyckeltal

I beslutet om ny styrmodell fastställdes övergripande målbilder och prioriterade inriktningsmål för minst en mandatperiod. Mål som är gemensamma för kommunen förverkligas i verksamheterna med de resurser som finns i form av medarbetare och ekonomi. Genom att uppfylla fullmäktiges mål förverkligas visionen om en stark kommun i en växande region och kommunens bidrag till Agenda 2030 och dess 17 globala mål.

Till inriktningsmålen och resurser föreslås nedan beskrivna nyckeltal för att kunna följa och analysera kommunens utveckling över tid. Nyckeltalen är i huvudsak hämtade från databasen Kolada, som tillhandahåller officiell statistik och möjliggör jämförelser mellan kommuner och regioner inom olika verksamhetsområden. Nyckeltalen kan efter behov komma att justeras i samband med kommande års planering av verksamhetsplan och budget.

Nyckeltal tillsammans med fördjupade verksamhetsanalyser hjälper fullmäktige att prioritera i verksamheten för att främja inriktningsmålen. I planeringsdirektivet anges inga värden för nyckeltal, utan dessa fylls på inför den kommande beredningen och sammanställs i ett arbetsmaterial kallat *planeringsförutsättningar*.

I nyckeltalssammanställningen anges med när nyckeltalet kan kopplas till ett specifikt globalt mål i Agenda 2030, i syfte att stödja kommunens arbete.

2.1. Övergripande målbilder

2.1.1. Trygghet, delaktighet och livslångt lärande

Långsiktiga inriktningsmål:

- Jämlika livsvillkor med goda möjligheter att påverka sitt eget liv och samhällslivet.
- Växande kunskaper och färdigheter genom hela livet.

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Aktualiseringar avseende barn och ungdomar 0-18 år inom socialtjänst, antal ^[1]	Timrå				
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	Timrå				
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	Timrå				
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	Timrå				
Ekonomiskt utsatta äldre 65+, andel (%)	Timrå				
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) 	Timrå				
Elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)	Timrå				
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund), kommunala skolor, andel (%)	Timrå				
Ginikoefficient, index 	Timrå				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	Timrå				
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%) 	Timrå				
Invånare 0-20 år placerade på HVB-hem eller i familjehem, antal/1000 inv. 0-20 år	Timrå				
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) 	Timrå				
Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel (%)	Timrå				
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) 	Timrå				
Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%) 	Timrå				
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Timrå				
Nöjd Inflytande-Index - Helheten ^[2]	Timrå				
Ohälsotal, dagar	Timrå				

^[1] Källa: Egen undersökning i kommunen.

^[2] Källa: SCB:s medborgarundersökningar. Uppföljning via SCB:s medborgarundersökning påbörjas i Timrå kommun 2021.

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	Timrå				
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	Timrå				

2.1.2. Tillväxt, sysselsättning och arbete

Långsiktiga inriktningsmål:

- Stärkt entreprenörskap och växande näringsliv.
- Växande kunskaper och färdigheter genom hela livet.

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Arbetslöshet 18-64 år, andel (%) av befolkningen	Timrå				
Deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder, antal ¹	Timrå				
Egen företagare, antal	Timrå				
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	Timrå				
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	Timrå				
Förvärvsarbetande totalt kommun, antal	Timrå				
Invånare totalt, antal	Timrå				
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	Timrå				
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	Timrå				
Nyregistrerade företag, antal/1000 invånare	Timrå				
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	Timrå				

2.1.3. Livskvalitet och attraktiva livsmiljöer

Långsiktiga inriktningsmål:

- Goda förutsättningar för ett ekologiskt hållbart liv.
- En trygg och attraktiv plats för alla.

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	Timrå				
Bostäder totalt, antal/1000 inv.	Timrå				
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 13-16 år	Timrå				
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	Timrå				
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	Timrå				
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	Timrå				

¹ Källa: Egen undersökning i kommunen.

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Nöjd Medborgar-Index - Helheten ²	Timrå				
Skyddad natur totalt, andel (%)	Timrå				
Slutanvändning av förnybara bränsletyper inom det geografiska området, MWh/inv.	Timrå				
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	Timrå				
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.	Timrå				

2.2 Resurser

2.2.1. Engagerade och ansvarstagande chefer och medarbetare

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Anställda 55+, kommun, andel (%)	Timrå				
Anställda med eftergymnasial utbildning, kommun, andel (%)	Timrå				
Anställda utrikes födda, kommun, balanstal	Timrå				
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommunalt anställda, andel (%)	Timrå				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex ³	Timrå				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	Timrå				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	Timrå				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex ⁴	Timrå				
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	Timrå				
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommunalt anställda, andel (%)	Timrå				

2.2.2. Ekonomi i balans

Nyckeltal		2016	2017	2018	2019
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	Timrå				
Skattesats till kommun, (%)	Timrå				
Soliditet kommun, (%)	Timrå				
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%)	Timrå				

² Källa: SCB:s medborgarundersökningar. Uppföljning via SCB:s medborgarundersökning påbörjas i Timrå kommun 2021.

³ Källa: Egen undersökning i kommunen. Omfattar alla nyckeltal för medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex, Motivationsindex, Styrningsindex.

⁴ Källa: Egen undersökning i kommunen. Medarbetarenkäten genomfördes inte år 2018.

3. Fokusområden för åren 2021-2023

Inriktningsmålen är av mer långsiktig karaktär och ger politiken möjlighet att hålla blicken riktad framåt. Utifrån dessa mål kan fokusområden identifieras för planeringshorisonten (1-3 år) för att kommunfullmäktige ska kunna styra nämndernas inriktning utifrån det som händer i omvärlden och den närmare världen. Inom fokusområden kan specifika uppdrag till nämnderna formuleras i kommunfullmäktiges verksamhetsplan och budget.

Vid analysseminarium den 15 januari 2020 presenterades utkast till planeringsförutsättningar med verksamheternas analyser av möjligheter och utmaningar. De viktigaste resurserna för att nå målbilderna – budget i balans samt engagerade och ansvarstagande chefer och medarbetare – presenterades även. Utifrån planeringsförutsättningarna och en allmän analys av påverkan från omvärld och närvärld uttrycktes samlat ett behov av fokus på framförallt tre områden i det fortsatta arbetet med kommunens verksamhetsplan och budget 2021-2023:

- Att låta barnen gå först. Med tidiga och förebyggande insatser är siktet att alla 19-åringar i Timrå kommun ska ha de bästa förutsättningarna för att leva ett självständigt liv.
- Samhällsbyggande för ett växande Timrå:
 - Öka förmågan att möta, realisera och nyttiggöra pågående utbyggnad som är väsentlig för Timrås fortsatta tillväxt (byggbar mark, industrilokaler, bostadsbyggande, tillväxtvärk) från idé till genomförande och förvaltning
 - Den demografiska utvecklingen, förändrade krav, medborgarnas förväntningar och ett växande Timrå ställer fortsatt höga krav på kommunal välfärd, med behov av väl fungerande samhällsplanering och verksamhetslokaler, från idé till genomförande och förvaltning
- Implementera ny styrmodell för bättre resultatuppfyllelse, utvecklad organisation och förändrade arbetssätt som möter de framtida utmaningarna inom ramen för en ekonomi i balans och med ett bibehållet eller ökande engagemang och ansvarstagande hos medarbetare och chefer. I det ingår även ett fortsatt fokus på utvecklingsarbete kring ledning och styrning.

Samtliga fokusområden bidrar till möjlig prioritering och resurssamling för att i möjligaste mån uppnå samtliga inriktningsmål.

4. Budget

Kommunens inriktningsmål och fokusområden förverkligas med de resurser som finns till förfogande och dessa fördelas av kommunfullmäktige i verksamhetsplan och budget.

Medan styrning av verksamheter utgår från den politiska inriktningen, sätter tillgängliga ekonomiska resurser ramarna för omfattningen. Kommunens ekonomi ska vara i balans och långsiktigt hållbar för att kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning, vilket är en förutsättning för att verksamheterna ska kunna bedrivas på bästa sätt.

Inriktningsmål och fokusområden ska bidra till att de ekonomiska resurserna i kommunens verksamheter används till rätt saker och på det mest effektiva sättet.

Kommunen har en inriktning att styra på rambudget, vilket innebär att kommunfullmäktige beräknar budgetramar utifrån sin inriktning och tillgängliga resurser.

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslag ska även kommunala bolag redovisa hur de når god ekonomisk hushållning. Den resultatbudget som redovisas i detta direktiv är uppställd enligt kommunal bokförings- och redovisningslag.

2.1 Resultatbudget 2021-2023

Resultatbudgeten anger beräknade intäkter och kostnader som kommunen bedöms ha utifrån nuvarande nivå och med kända förändringar samt uppräkningsar. *Årets resultat* anger den positiva avvikelse som kommunen ska ha för att uppnå kravet på god ekonomisk hushållning.

RESULTATBUDGET 2021 - 2023 (mnkr)

	BUDGET 2020	BUDGET 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Belopp i miljoner kronor (mnkr)				
Verksamhetens intäkter	197,4	197,4	197,4	197,4
Verksamhetens kostnader (Not 1)	-1 314,4	-1 330,5	-1 354,9	-1 379,4
Avskrivningar	-34,0	-36,0	-40,0	-44,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 151,0	-1 169,1	-1 197,5	-1 226,0
Skatteintäkter	926,1	958,0	995,5	1033,3
Generella statsbidrag/utjämning (Not 2)	231,8	225,9	208,0	201,8
Verksamhetens resultat	6,9	14,8	6,0	9,1
Finansiella intäkter	2,5	2,5	2,5	2,5
Finansiella kostnader	-5,5	-5,5	-6,0	-7,0
Resultat efter finansiella poster	3,9	11,8	2,5	4,6
Extraordinära poster				
ÅRETS RESULTAT	3,9	11,8	2,5	4,6

	BUDGET 2020	BUDGET 2021	PLAN 2022	PLAN 2023
Belopp i miljoner kronor (mnkr)				
Not 1				
Nämndemas kostnader	-1 282,1	-1 282,1	-1 282,1	-1 282,1
Pensionskostnader mm	-30,8	-31,0	-32,0	-32,0
Oförutsedda behov, kostnadsökningar	-1,5	-17,4	-40,8	-65,3
Summa verksamhetens kostnader	-1 314,4	-1 330,5	-1 354,9	-1 379,4
Not 2				
Inkomstutjämning	184,6	178,9	177,1	175,6
Regleringspost	18,5	21,6	18,3	13,6
Införandebidrag	7,4	0,3		
Kostnadsutjämning	-18,5	-20,2	-20,2	-20,2
LSS-utjämning	-11,5	-10,7	-10,7	-10,7
Kommunal fastighetsavgift	38,5	43,5	43,5	43,5
Välfärdsstöd	12,8	12,5		

2.2 Förutsättningar för god ekonomisk hushållning

För att nå god ekonomisk hushållning ska budgetprocessen utgå från följande:

- Antagande för plan 2021 är att intäkts och kostnadsökningen är 2 procent.
- Avskrivningarna beräknas i enlighet med investeringsbudget.

- Kommunens totala budgetram för verksamheten 2021 uppgår till 1 118 mnkr, enligt beräkning med hjälp av cirkulär 19:59 Sveriges Kommuner och Regioner.
- Omfattningen av nettokostnaden för den verksamhet som nämnderna ansvarar för antas i direktivet vara oförändrade mellan 2020 och 2021, se *Nämndernas kostnader* i tabellen. Det ger förutsättningar för att i den fortsatta gemensamma beredningen och i partigruppernas slutliga förslag fördela resurserna mellan nämnderna i förhållande till planeringsförutsättningar samt valda fokusområden och uppdrag.
- Det utrymme som skapats genom ökade intäkter används i dessa direktiv till ett resultat på 1% av skatteintäkter/generella statsbidrag motsvarande 11,8 och till oförutsedda behov och kostnadsökningar på 17,4 mnkr.
- Budgetramen utgår ifrån att kommunen har 17,4 mnkr i kommunens oförutsedda och kostnadsökningar. Kända och bedömda hyres- och löneökningar uppgår till 24,5 mnkr. Det innebär att det saknas ca 8 mnkr om kommunen vill behålla god ekonomisk hushållning och ett resultat som motsvarar en procent av skatter och generella statsbidrag.
- Skattechöjning på 95 öre beräknas tillföra budgetramen ca 36 mnkr och har beaktats i resultaträkningen.
- Den samlade resultatnivån anges till 11,8 mnkr, vilket motsvarar ett resultat på 1 % av skatter och generella statsbidrag.
- Investeringsnivån uppgår till 48 mnkr vilket innebär att investeringarna är självfinansierade.

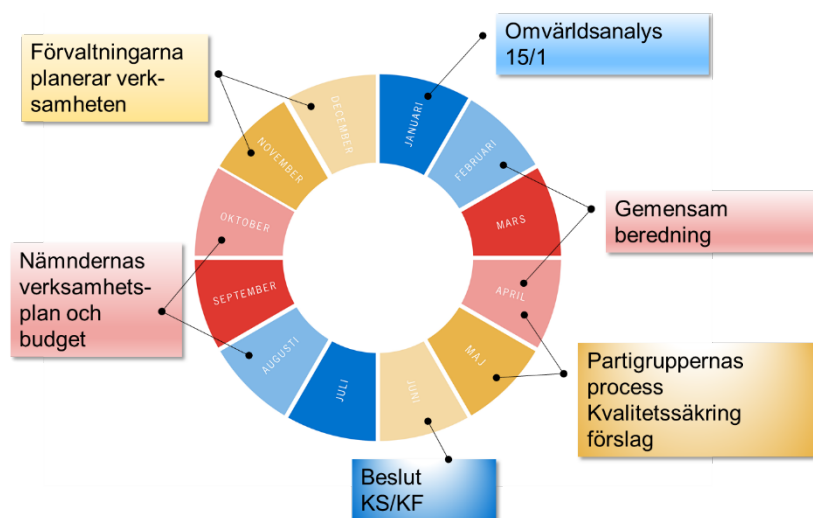
2.3 Utgångspunkter för investeringsbudget

Investeringsbudget för 2021 baseras på budgetbeslut 2020 då investeringsbudgeten baseras på investeringar som sträcker sig flera år framåt i tiden. alla investeringar över 48 mnkr kommer innebära att kommunen måste låna pengar som kommer påverka resultatet kommande år i form av räntekostnad samt avskrivningar. Kommuninvest har ett tak på lån som motsvarar 121 000kr/invånare vilket innebär att Timrå kommun max kan låna ca 2,8 miljarder kronor. Idag har Timrå kommun med bolag en låneskuld på 771 mnkr vilket innebär att vi har en stor marginal innan kommunen inklusive bolag slår i lånetaket. Det finns ett stort behov av investeringar kommande år och det bedöms att de särskilda satsningarna som redan är kända med god marginal ryms inom det lånetak kommunen har.

Stora investeringar innebär dock ökade avskrivningskostnader samt räntekostnader. Detta måste beaktas vid stora investeringsansattningar så att kostnaden för detta täcks i driftbudgeten för verksamheten och bidrar till en budget i balans.

5. Tid- och aktivitetsplan för arbetet

Årshjulet för kommunens arbete med verksamhetsplan och budget ser övergripande ut på följande sätt:

Det mer detaljerade innehållet i arbetsprocessen för verksamhetsplan och budget framgår av detaljerad tidsplan nedan:

15 jan 2020 Uppstart med analysseminarium för att skapa en gemensam bild av nuläget och vart kommunen är på väg.

Deltagare: Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämndernas presidier, kommunens ledningsgrupp, tjänstepersoner (verksamhet och ekonomi) samt fackliga representanter i centrala samverkansrådet.

17 jan 2020 Inlämning av tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen med förslag till planeringsdirektiv för kommunövergripande Verksamhetsplan och budget 2021-2023.

4 feb 2020 Kommunstyrelsen behandlar planeringsdirektiv.

24 feb 2020 Kommunfullmäktige beslutar om planeringsdirektiv för kommunövergripande Verksamhetsplan och budget 2021-2023. Resultatbudget och investeringsbudget ingår.

- Febr-24 april Gemensam beredning av kommunövergripande Verksamhetsplan och budget inkl. uppdragsformuleringar, budgettram per nämnd m.m. Den **10 mars** sker första aktiviteten på eftermiddagen efter kommunstyrelsen.
- Deltagare: Kommunstyrelsen (tillika budgetberedning), nämndernas presidier och kommunens ledningsgrupp samt tjänstepersoner (verksamhet och ekonomi).
- 20 april Förslag till kommunövergripande Verksamhetsplan och budget ska vara färdigställt.
- 22 april Information och kvalitetssäkring i central facklig samverkansgrupp.
- 27/4-16/5 Partigruppernas beredning av kommunövergripande Verksamhetsplan och budget. Inleds med gemensam budget- och verksamhetsplanedag **den 27 april**. Gemensam presentation av förslag enligt separat inbjudan. Support till partier/partigrupper om verksamhetsplan och budget.
- Deltagare: Kommunstyrelsen, ersättare för de partier som inte har ordinarie representant, nämndsordförande, förvaltnings-chefer och tjänstepersoner (verksamhet och ekonomi).
- 18 maj Parti/Partigrupperns förslag till Verksamhetsplan och budget inklusive uppdrag lämnas in till kommunledningskontoret.
- 22 maj Inlämning till kommunstyrelsen av förslag till kommunövergripande Verksamhetsplan och budget.
- 1 juni MBL-förhandling om Verksamhetsplan och budget.
- 2 juni Förslag till kommunövergripande Verksamhetsplan och budget inklusive förslag till skattesats 2021 behandlas av kommunstyrelsen.
- 15 juni Kommunövergripande Verksamhetsplan och budget med skattesats 2021 beslutas av kommunfullmäktige och ligger till grund för nämndernas framtagande av verksamhetsplan och budget.
- Jun-sep Respektive nämnd arbetar fram verksamhetsplan och budget utifrån kommunfullmäktiges direktiv samt anger hur:
- nämnden ska bidra till fullmäktiges inriktningsmål och fokusområden,
 - tilldelade uppdrag ska hanteras,
 - arbetet med budgeten ska genomföras,
 - verksamheten ska följas upp utifrån önskade effekter.

Nämnderna får i uppdrag att starta arbetet med att ta fram egna verksamhetsidéer, som hänger ihop med och stödjer kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsidé.

- Okt 2020 Nämndernas verksamhetsplaner fastställs och ligger till grund för förvaltningarnas planering av verksamhet och budget.
- Okt-dec Verksamhetsplanerna kvitteras av kommunstyrelsen i gemensamma planerings- och resultatdialoger.
- Nov-dec Förvaltningarnas arbete med verksamhetsplan och budget utifrån mål och önskade effekter. Detaljplanering av hur budgeten ska fördelas inom verksamhetsområden.
- 30 nov Ev. teknisk justering av budget.
- 31 dec Periodiserad nämndsbudget lämnas till ekonomienheten.